

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo:103006/B/2018/36086129768676356

ÚLOHA ODPISOV V JEDNODUCHOM ÚČTOVNÍCTVE

Bakalárska práca

2018

Erik Trpišovský

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

ÚLOHA ODPISOV V JEDNODUCHOM ÚČTOVNÍCTVE

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce Ing. Branislav Parajka, PhD

Bratislava 2018

Erik Trpišovský

Zadanie záverečnej práce

Pod'akovanie

Týmto by som sa chcel poďakovať môjmu školiteľovi Ing. Branislavovi Parajkovi, PhD., za jeho cenné rady a trpezlivosť pri spracovaní bakalárskej práce.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum: 31.7.2018

podpis:

ABSTRAKT

TRPIŠOVSKÝ, Erik: Úloha odpisov v jednoduchom účtovníctve. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Ing. Branislav Parajka, PhD – Bratislava: FHI, 2018, 44 s.

Cieľom bakalárskej práce je analyzovať problematiku odpisovania dlhodobého majetku v jednoduchom účtovníctve. Úlohou je zhodnotiť funkciu, ktorú plnia odpisy majetku v jednoduchom účtovníctve a zaujať stanovisko či metódy odpisovania majetku, ktoré sú v súčasnosti v jednoduchom účtovníctve povolené, napĺňajú podstatu verného a pravdivého obrazu. Práca je rozdelená do troch kapitol. V prvej časti bakalárskej práce sa venujeme vymedzeniu pojmov ako napríklad účtovné a daňové odpisy, jednoduché účtovníctvo, odpisový plán a iné. Druhá kapitola je venovaná cieľom a metodike bakalárskej práce. V poslednej časti si objasníme odpisové metódy a znázorníme ich na modelovej situácii. Výsledkom tejto práce je zhodnotenie úlohy odpisov v jednoduchom účtovníctve.

Kľúčové slová:

účtovné odpisy, daňové odpisy, jednoduché účtovníctvo, metódy odpisovania

ABSTRACT

TRPIŠOVSKÝ, Erik: Effects of Depreciation Methods in Single-entry Bookkeeping System. – University of Economics Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing . – Ing. Branislav Parajka, PhD – Bratislava: FHI, 2018, 41 p.

The goal of the bachelor thesis is to analyze the issue of depreciation of fixed assets in single-entry bookkeeping system. The task is to evaluate the function of asset depreciation in simple bookkeeping and to take an opinion on methods of depreciating assets that are currently permitted in single-entry bookkeeping system to fulfill the essence of a true and fair image. The thesis is divided into three chapters. In the first part of the bachelor thesis we are dealing with definitions such as accounting and tax depreciation, simple accounting, depreciation plan and others. The second chapter is devoted to the aim and methodology of the bachelor thesis. In the last part we will clarify the depreciation methods and show them in the model situation. The result of this work is an evaluation of the depreciation task in single-entry bookkeeping system.

Key words:

accounting depreciation, tax depreciation, single-entry bookkeeping system, depreciation methods

Obsah

Úvod.....	10
1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	11
1.1 Jednoduché účtovníctvo	11
1.1.1 Účtovné knihy v jednoduchom účtovníctve.....	13
1.2 Majetok podniku	14
1.3 Vykazovanie dlhodobého majetku.....	16
1.4 Definícia odpisov	17
1.4.1 Vymedzenie pojmu účtovné odpisy	17
1.4.2 Vymedzenie pojmu daňové odpisy	19
1.5 Odpisové metódy – Účtovné.....	20
1.6 Odpisové metódy – Daňové.....	22
1.7 Odpisovanie v jednoduchom účtovníctve	25
2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	27
3. Výsledky práce.....	29
3.1 Príklad č. 1. – účtovné odpisy.....	29
3.1.1 Holandská metóda.....	32
3.2 Príklad č. 2. – daňové odpisy rovnomerná metóda.....	33
3.3 Príklad č. 3. – daňové odpisy zrýchlená metóda.....	37
3.4 Príklad č. 4. – prerušenie odpisovania	40
Záver	42
Zoznam použitej literatúry	43

Úvod

Pre podnikateľa, ktorý sa rozhodne pre jednoduché účtovníctvo nebude samotné vedenie účtovníctva nenáročné a to či už po administratívnej stránke ale tak isto aj po právnej stránke keďže často nastávajú zmeny v legislatíve a nie vždy majú jednoznačný výklad. Rovnako ako v podvojnóm účtovníctve, tak aj v jednoduchom účtovníctve majú odpisy svoj význam. Neoddeliteľnou súčasťou takmer každého podniku je dlhodobý hmotný ako aj nehmotný majetok, ktorý sa postupom času opotrebuje a tým stráca svoju hodnotu. Tento stav (opotrebovanie) zachytávame v účtovníctve cez kategóriu účtovných odpisov. Pri daňových odpisoch sa zameriavame hlavne na problematiku uznateľnosť výdavkov ktoré ovplyvňujú základu dane. Z toho nám vyplýva, že každý prístup odpisovania majetku má v účtovníctve podnikateľa svoj zmysel.

V bakalárskej práci sme sa snažili využiť poznatky o odpisoch majetku v jednoduchom účtovníctve, ktoré sme nadobudli pri štúdiu domácej literatúry ako aj časopiseckých a internetových zdrojov. V prvej časti práce sme uviedli základné informácie o odpisoch a to účtovných ako aj daňových podľa platnej legislatívy a dostupných zdrojov. Ďalej sa v tejto časti nachádzajú poznatky o majetku podniku a čo sa do neho zaraďuje podľa platnej legislatívy. Pozornosť je taktiež venovaná sústave jednoduchého účtovníctva, jej špecifikám, ako by mali viesť podnikatelia jednoduché účtovníctvo a taktiež do akých kníh treba zaznamenávať účtovné záznamy. Táto časť zahŕňa aj všeobecné informácie o metódach odpisovania ktoré môže účtovná jednotka využiť pri odpisovaní majetku, rovnako aj vykazovanie majetku.

V druhej kapitole sa podrobne zaoberáme cieľom práce, metodikou a metódami práce ktoré sme pri písaní bakalárskej práce využili

Posledná časť „Výsledky práce“ zahŕňa hlavne jednotlivé výpočty odpisovania majetku, či už ide o účtovné odpisy alebo daňové odpisy, kde sme si uviedli názorný príklad na rovnomerné a rovnako aj zrýchlené daňové odpisovanie. Ďalej sme porovnali holandskú metódu s metódou lineárneho účtovného odpisovania. Zmienili sme aj aký majú vplyv na jednotlivé účtovné výkazy. Rovnako sme zostavili aj inventárne karty, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou jednoduchého účtovníctva.

1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Jednoduché účtovníctvo

Každá účtovná jednotka si pred začiatkom svojho podnikania, môže určiť v akej sústave bude viesť účtovníctvo. V Slovenskej republike poznáme dva spôsoby účtovania a to tzv. podvojný t. j. podvojnú účtovníctvo a jednoduchý t. j. jednoduché účtovníctvo. Avšak podľa zákona o účtovníctve musia účtovné jednotky ktoré sú zapísané v obchodnom registri viesť podvojnú účtovníctvo. Zákon ďalej vymedzuje, kto môže viesť jednoduché účtovníctvo:

- *„podnikateľ ktorému to umožňuje osobitný predpis,*
- *fyzická osoba ktorá podniká alebo vykonáva inú samostatné zárobkovú činnosť ak preukazuje svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov podľa osobitného predpisu s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitného predpisu,*
- *občianske združenie, jeho organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy, poľovnícke organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby: ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur, ak nie sú subjektom verejnej správy,*
- *cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu: ak nepodnikajú.“¹*

Jednoduché účtovníctvo je špecifické tým, že sa v ňom sledujú príjmy a výdavky na rozdiel od podvojného účtovníctva, kde sa berú do úvahy náklady a výnosy. V sústave jednoduchého účtovníctva sa účtuje separátne o majetkoch a záväzkoch podniku a o peňažnom hospodárení.²

¹ Zákon č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, §9 ods. 2

² BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer. 2016.

Osobitosťou sústavy jednoduchého účtovníctva je predovšetkým jeho daňová orientácia. Už pri vedení bežného účtovníctva počas roka treba dodržiavať príslušné ustanovenia tak účtovnej, ako aj daňovej legislatívy. Je koncipované tak, aby vytvorilo čo najpresnejšie podklady na určenie základu dane z príjmov podnikateľa fyzickej osoby. Problém je o to väčší, že v legislatíve dochádza veľmi často k zmenám, ktoré treba nielen sledovať ale aj správne aplikovať v aktuálnom období.³

Medzi ďalšie dôležité rozdiely, ktorými sa jednoduché účtovníctvo odlišuje od podvojného účtovníctva patrí aj fakt, že v jednoduchom účtovníctve sa kladie relatívne väčší dôraz na účtovné knihy, ktoré sú jeho charakteristickým metodickým prostriedkom.

Postupy účtovania v sústave jednoduchého účtovníctva upravuje opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23586/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre tie účtovné jednotky ktoré účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva.

Deň kedy účtovná jednotka začína svoju podnikateľskú činnosť, ktorá účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, je deň ktorý je uvedený na živnostenskom liste. Deň ukončenia činnosti je deň zrušenia živnosti.⁴

Jednoduché účtovníctvo funguje na princípe pohybu peňažných prostriedkov čo nazývame aj „cashový princíp“, ktorý predstavuje jednu z dvoch hlavných črt tejto sústavy účtovníctva. Primárnym účelom je zistenie základu dane u podnikateľov. Porovnávajú sa v ňom príjmy a výdavky, ktoré sa následne rozdelia na príjmy a výdavky, ktoré ovplyvňujú respektíve neovplyvňujú základ dane.⁵

Každá účtovná jednotka má povinnosť účtovať tak, aby účtovná závierka v súlade s §7 ods. 1 zákona o účtovníctve poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky. Zobrazenie v účtovnej závierke je verné, ak obsah položiek účtovnej závierky zodpovedá skutočnosti

ISBN 978-80-8168-534-7 [s. 72]

³ BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer. 2016. ISBN 978-80-8168-534-7 [s. 72]

⁴ MANOVÁ, Eva. 2010. Základy účtovníctva. Vyd. EKONÓM 2010. ISBN 978-80-225-3108-5 [s. 59]

⁵ VARMUSOVA, Z. 2016. Dostupné online <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/2782/category/jednoduche-uctovnictvo/article/jednoduche-uctovnictvo.xhtml> [cit. Jún 2018]

a je v súlade s ustanovenými účtovnými zásadami a účtovnými metódami. Zobrazenie v účtovnej závierke je pravdivé, ak sú pri ňom použité účtovné zásady a účtovné metódy, ktoré vedú k dosiahnutiu verného zobrazenia skutočností v účtovnej závierke.⁶

1.1.1 Účtovné knihy v jednoduchom účtovníctve

Samozrejmosťou pri vedení jednoduchého účtovníctva sú účtovné knihy bez ktorých by to nebolo možné. Podľa legislatívy sú účtovné jednotky povinné viesť tieto účtovné knihy:

- peňažný denník,
- knihu pohľadávok,
- knihu záväzkov.

Okrem týchto kníh má účtovná jednotka možnosť využiť aj takzvané pomocné knihy ktoré sú napríklad kniha dlhodobého majetku, kniha zásob, kniha jász, kniha o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov a iné. Tieto pomocné knihy slúžia účtovnej jednotke na účtovanie, v prípade, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke.⁷

Účtovné knihy sa vedú v peňažných jednotkách, v pomocných knihách sa však používajú aj naturálne jednotky. Taktiež je potrebné viesť aj zoznamy účtovných kníh, zoznamy číselných znakov a iných symbolov použitých pri účtovaní v účtovných knihách. Zákon o účtovníctve ustanovil aj termíny otvorenia a uzavretia účtovných kníh. Účtovná jednotka ktorá vedie jednoduché účtovníctvo, otvorí účtovné knihy vždy:

- ku dňu začatia podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti,
- k prvému dňu účtovného obdobia.

A uzavrie ich vždy:

- k poslednému dňu účtovného obdobia,
- ku dňu skončenia alebo inej samostatne zárobkovej činnosti,

⁶ GAŠPÁROVÁ, Eva. 2012. Vedenie jednoduchého účtovníctva (praktická príručka) 2012. ISBN: 978-8-89363-57-5 [s. 3-4]

⁷ ŠLOSÁROVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo. Bratislava. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-8168-444-9 [s. 77]

- ku dňu predchádzajúcemu deň účinnosti vyhlásenia konkurzu⁸

V sústave jednoduchého účtovníctva sa odpisy majetku účtujú raz ročne. Odpisy dlhodobého hmotného ako aj dlhodobého nehmotného majetku sa účtujú v dvoch účtovných knihách. A to v knihe dlhodobého majetku, kde sa účtujú daňové ako aj účtovné odpisy. Druhá kniha je peňažný denník, kde sa však účtujú len daňové odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v rámci uzávierkových operácií.

Daňové odpisy sa účtujú v rámci uzávierkovej účtovnej operácie, ktorou sa zvýšia výdavky vynaložené na dosiahnutie zabezpečenie a udržanie príjmov, v druhom členení ako položka ostatných výdavkov. Takýmto spôsobom odpisy dlhodobého majetku ovplyvnia výsledok hospodárenia zistený v účtovníctve a tiež aj základ dane z príjmov.⁹

1.2 Majetok podniku

Každá účtovná jednotka ktorá sa rozhodne pre odpis majetku, musí vedieť aký majetok môže odpisovať. V tejto časti práce si ujasníme pár pojmov.

Existuje mnoho definícií majetku, pre nás je dôležitá, vzhľadom na cieľ práce, definícia zo zákona o účtovníctve ktorá hovorí o tom že „*majetkom sú tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť*“.¹⁰

Predmetom odpisov, účtovných a rovnako aj daňových, je dlhodobý hmotný a nehmotný majetok.

Dlhodobý hmotný majetok – je majetok ktorého doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Pri samostatne hnutelných veciach a súboroch hnutelných vecí je uplatnená aj podmienka vstupnej ceny minimálne 1700€ avšak v prípade budov a stavieb cena nie je kritériom. Zákon o dani z príjmov č. 595/2003 delí dlhodobý hmotný majetok na odpisovaný a neodpisovaný.

Medzi odpisovaný dlhodobý hmotný majetok zaraďuje:

⁸ BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer. 2016. ISBN 978-80-8168-534-7 [s. 94]

⁹ Ing. Norbert Seneši, PhD. 2017. Odpisovanie majetku v jednoduchom účtovníctve (online). 2017. (cit. 21.4.2018), podnikajte.sk, Dostupné na internete <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3214/category/odpisy/article/odpisovanie-jednoduche-uctovnictvo.xhtml>

¹⁰ Zákon 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov [cit. Jún 2018]

• „samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1700 eur a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok,

• budovy a iné stavby okrem

1. prevádzkových banských diel,

2. drobných stavieb na lesnej pôde slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva a oplotení slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva,

• pestovateľské celky trvalých porastov podľa odseku 5 s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,

• zvieratá uvedené v prílohe č. 1,

• iný majetok podľa odseku 6.¹¹

„Iným majetkom na účely tohto zákona sú:

a) otváranky nových lomov, pieskovní, hlinísk, skládok odpadov, ak sa nezahrňujú do vstupnej ceny alebo zostatkovej ceny hmotného majetku

b) technické rekultivácie, ak osobitný predpis neustanovuje inak,

c) technické zhodnotenie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky vyššie ako 1700 eur,

d) technické zhodnotenie prenajatého majetku vyššie ako 1700 eur vykonané a odpisované nájomcom,

e) technické zhodnotenie plne odpísaného hmotného majetku vyššie ako 1700 eur,

f) úhrn technického zhodnotenia a opráv vykonaných na budove, v ktorej sa poskytuje kúpeľná starostlivosť a s ňou spojené služby na základe povolenia podľa osobitných predpisov, ktorý je najmenej 10% vstupnej ceny tejto budovy: rovnako sa postupuje ak ide o budovu prenajatú na tento účel na základe nájomnej zmluvy.¹²

¹¹ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, §22 ods.2 [cit. Jún 2018]

¹² Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, §22 ods.6 [cit. Júl 2018]

Dlhodobý nehmotný majetok: *“Nehmotným majetkom na účely zákona o dani z príjmov je dlhodobý nehmotný majetok podľa osobitného predpisu, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2400 eur a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok vrátane dlhodobého nehmotného majetku zúčtovaného právnym nástupcom daňovníka zrušeného bez likvidácie vyčleneného z goodwillu alebo záporného goodwillu podľa osobitného predpisu, len pri uplatnení reálnych hodnôt podľa §17c.,”¹³*

1.3 Vykazovanie dlhodobého majetku.

„Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok sa vykazuje v účtovnej závierke. Zákon o účtovníctve v § 17 definuje účtovnú závierku ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie využívajú. Účtovná závierka v sústave jednoduchého účtovníctva okrem všeobecných náležitostí obsahuje:

- **výkaz o príjmoch a výdavkoch:** *výkaz poskytuje základné informácie o hospodárskom výsledku účtovnej jednotky pred zdanením v členení na zložky, z ktorých sa hospodárskych výsledok tvorí, vo výkaze sa uvádzajú základné identifikačné údaje účtovnej jednotky a údaje o dosiahnutých príjmoch a výdavkoch a hospodárskom výsledku za bežné účtovné obdobie, podkladom pre zostavenie výkazu sú konečné súčty jednotlivých položiek peňažného denníka v časti príjmov a výdavkov zahrnovaných do základu dane z príjmov za bežné obdobie.*
- **výkaz o majetku a záväzkoch:** *výkaz poskytuje základné informácie o stave majetku a záväzkoch ku dňu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, vo výkaze sa uvádzajú základné identifikačné údaje účtovnej jednotky a údaje o stave majetku a záväzkov v celých eurách za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie a za bežné účtovné obdobie. Pri zostavovaní prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa údaje za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie nevykazujú. Podkladom pre zostavenie výkazu sú konečné zostatky z ostatných účtovných kníh, ktoré musia byť zhodné s výsledkami vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov dokladovanými v inventarizačnom zápise,*

¹³ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, §22 ods.7 [cit. Jún 2018]

ktoré sa vo výkaze vykazujú v stĺpci za bežné účtovné obdobie. Údaje za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sa preberú z výkazu o majetku a záväzkoch za predchádzajúce účtovné obdobie.

Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku vždy, keď uzavrie účtovné knihy. Účtovná jednotka je povinná zostaviť účtovnú závierku najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak to osobitný predpis neustanovuje inak. V sústave jednoduchého účtovníctva sa riadna účtovná závierka zostavuje len k poslednému dňu kalendárneho roka.“¹⁴

1.4 Definícia odpisov

Odpis vo všeobecnosti môžeme nazvať ako zníženú časť hodnoty majetku, ktorá je prenesená do výdavkov, to znamená, že odpisy sú peňažné vyjadrenie opotrebenia tohto majetku za určité obdobie. V dôsledku toho, že sa táto hodnota prenáša postupne do nákladov podniku, zabezpečujú sa finančné zdroje na reprodukciu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podniku.

Pri výpočte odpisov účtovná jednotka zohľadňuje dva prístupy. Jeden prístup má za úlohu skutočne vyjadriť opotrebenie dlhodobého hmotného majetku, výšku hodnoty ktorá vstupuje do výkonov a plynúci ekonomický úžitok. Druhý prístup zabezpečuje pre účely zistenia základu dane z príjmov skutočné vyčíslenie výdavkov, ktoré znižujú zdaniteľné príjmy. Každá účtovná jednotka rozoznáva dva druhy odpisov, a to účtovné odpisy a daňové odpisy. Obe skupiny odpisov sú nezameniteľné a každá z nich má svoje vlastné špecifiká.

1.4.1 Vymedzenie pojmu účtovné odpisy

Účtovné odpisy vyjadrujú skutočné opotrebenia dlhodobého majetku zodpovedajúce bežným a reálnym podmienkam jeho používania a účtujú sa do výdavkov podniku v súlade s účtovnými zásadami a metódami.

¹⁴ GAŠPÁROVÁ, Eva. 2012. Vedenie jednoduchého účtovníctva (praktická príručka) 2012. ISBN: 978-8-89363-57-5 [s. 53]

Medzi úlohy podnikateľskej jednotky patrí vynakladanie výdavkov na obstarávanie dlhodobého majetku. Tieto výdavky nezahŕňame do výdavkov jednorazovo, pretože ide o majetok dlhodobého charakteru. Výdavky vynakladáme postupne pomocou odpisov.¹⁵ Účtovné odpisy podľa legislatívy upravuje zákon o účtovníctve v §28 a postupy účtovania v sústave jednoduchého účtovníctva. Zákon o účtovníctve stanovuje, že účtovná jednotka odpisuje hmotný majetok počas očakávanej životnosti, ktorá zodpovedá spotrebe budúcich ekonomických úžitkov.¹⁶ Účtovná jednotka nemôže účtovné odpisy prerušiť, ale ak zmení podmienky môže si ich upraviť, no v tom prípade si musí svoj odpisový plán prehodnotiť a upraviť zostatkovú dobu odpisovania alebo sadzbu.

Účtovná jednotka musí svoj majetok odpisovať v súlade s účtovnými zásadami a metódami tak, ako je uvedené v zákone o účtovníctve, avšak nevzťahuje sa to na zásoby a pri nehmotnom majetku na pohľadávky. V §28 tohto zákona sa uvádza tiež povinnosť odpisovania tohto majetku, pre tie účtovné jednotky, ktoré majú vlastnícke právo k majetku, majetok používajú alebo ho majú v prenájme na základne zmluvy o nájme.

Každá účtovná jednotka, ktorá odpisuje dlhodobý majetok v priebehu jeho používania, je povinná si zostaviť odpisový plán. Odpisový plán zobrazuje súhrn odpisovaného majetku vrátane jeho úbytkov a prírastkov v príslušnom období. Pre každý druh dlhodobého majetku si účtovná jednotka stanoví odpisový plán sama v závislosti od predpokladanej doby použiteľnosti ako aj kalkulačných metódach a bežných podmienkach ich používania. Odpisový plán by mal byť zostavený v súlade s požiadavkou verného a pravdivého obrazu predmetu účtovníctva a finančnej situácie podniku. Tento plán by mal zahŕňať najmä dobu odpisovania majetku a jeho metódu odpisovania, ktoré by zodpovedali reálnemu používaniu majetku. Uvedený dlhodobý majetok sa odpisuje len do výšky svojho ocenenia. Účtovné odpisy by mali predstavovať len reálne opotrebenie dlhodobého majetku. Dlhodobý majetok začne účtovná jednotka odpisovať v mesiaci, v ktorom ho zaradila do používania.

¹⁵ • Ing. Norbert Seneši, PhD. 2017. Odpisovanie majetku v jednoduchom účtovníctve (online). 2017. (cit. 21.6.2018), podnikajte.sk, Dostupné na internete <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3214/category/odpisy/article/odpisovanie-jednoduche-uctovnictvo.xhtml>

¹⁶ BAŠTINCOVÁ, Anna. 2009. Dlhodobý hmotný majetok z účtovného a daňového hľadiska. Bratislava: Iura Edition 2009. ISBN 978-80-8078-199-6 [s. 38]

1.4.2 Vymedzenie pojmu daňové odpisy

Daňové odpisy dlhodobého majetku upravuje zákon o dani z príjmov v §22-28 a to platí pre všetky podnikateľské jednotky. Keďže daňové odpisy ovplyvňujú výšku dane, podmienkou uznania odpisov na daňové účely je využívanie odpisovaného majetku na zabezpečenie, udržiavanie a dosiahnutie zdaniteľných príjmov. Súčasne musia byť dodržané ustanovenie spomenutého zákona o dani z príjmov o odpisovaní majetku, predovšetkým postup pri odpisovaní a metódy výpočtu odpisov.¹⁷ Zákon stanovuje, aká maximálna výška odpisu môže byť uznaná ako náklad na dosiahnutie príjmov v danom roku kedy sa majetok odpisuje. Výdavky vynaložené na dlhodobý hmotný majetok, podnik nemôže zaradiť do daňových výdavkov naraz, alebo postupne v podobe daňových odpisov. Za predmet odpisovania na daňový účel sa môžu pokladať iba výdavky, ktoré sú preukázané, takže iba preukázaná cena tohto majetku. Každá účtovná jednotka si pre svoj novo nadobudnutý dlhodobý majetok určí spôsob jeho odpisovania. Tento spôsob odpisovania účtovná jednotka musí používať po celú dobu odpisovania majetku. Daňové odpisy sa počítajú z pravidla na konci účtovného obdobia a je možné ich kedykoľvek prerušiť. Ak by účtovná jednotka chcela v odpisovaní pokračovať, musí použiť metódu, ktorou odpisovala pred prerušením.¹⁸

Účtovná jednotka si môže uplatňovať daňové odpisy ak dlhodobý majetok:

- slúži na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov,
- má samostatné technicko-ekonomické určenie a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok
- vstupná cena dlhodobého hmotného majetku je vyššia ako 1700 eur (len pri SHV) a dlhodobého nehmotného majetku je vyššia ako 2400. Hodnota tohto majetku môže byť aj nižšia, ak spĺňa ostatné podmienky a podnikateľ sa rozhodol takýto majetok odpisovať postupne, nie jednorazovo
- je evidovaný v obchodnom majetku podnikateľa – účtovnej jednotky k poslednému dňu účtovného obdobia,
- má k nemu vlastnícke právo, resp. u nájomcu ide o majetok obstarný formou finančného prenájmu¹⁹

¹⁷ MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 [s 86]

¹⁸ SEDLÁK, M. a kol. 2010. Podnikové hospodárstvo. Bratislava. Wolter Kluwer (lura Edition) 2010. ISBN 978-80-8078-093-7 [s. 99]

¹⁹ BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer.

1.5 Odpisové metódy – Účtovné

Účelom účtovných odpisov je vyjadriť skutočné opotrebenie dlhodobého hmotného majetku za dané účtovné obdobie a zohľadniť skutočnú mieru Použitelnosti tohto majetku a jeho reálnu dobu životnosti.

Na výpočet účtovných odpisov možno použiť ľubovoľné metódy (pri účtovných odpisoch zo zákona vyplýva povinnosť zostaviť odpisový plán), pričom najčastejšie používané sú:

- výkonové – ročný odpis závisí od skutočného výkonu v danom roku
 - časové
- konštantné : každý rok sa odpisuje rovnaká suma v závislosti od stanovenej doby používania
 - variabilné : odpisovaná suma sa mení, môžu byť progresívne alebo regresívne.²⁰

Výkonové metódy odpisovania – túto metódu účtovné jednotky využívajú hlavne vtedy, ak sa majetok opotrebuje rýchlejšie fyzicky ako morálne. Ide hlavne o výrobné stroje, ktoré pracujú vo viaczmenných prevádzkach a aktívnou výrobou sa prenáša ich hodnota na vytvorené výkony. Pri tejto metóde je však nevýhodou to, že je v praxi relatívne náročne aplikovateľná pretože sa musí vypočítať s dostatočnou presnosťou počas celej doby kedy sa majetok používa.

Pri výpočte výkonových odpisov dlhodobého majetku je potrebné aby si účtovná jednotka stanovila:

- celkový predpokladaný výkon dlhodobého hmotného majetku,
- skutočný výkon dlhodobého hmotného majetku,

2016. ISBN 978-80-8168-534-7 [s. 79]

²⁰ MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 [s. 27]

- dobu životnosti majetku.

Po zistení všetkých údajov je účtovná jednotka schopná vypočítať výšku ročných odpisov na základe vzorca:

$$\text{ročný odpis} = \frac{\text{obstarávacia cena}}{\text{celkový predpokladaný objem výkonov}} \times \text{skutočný objem výkonov za rok}$$

Časové metódy odpisovania – asi prvým základným krokom pri časovej metóde odpisovania je si vopred určiť dobu, počas ktorej účtovná jednotka plánuje svoj majetok využívať. Táto metóda sa vyskytuje najčastejšie. Základným prvok je čas. Účtovná jednotka by sa mala rozhodnúť pre túto metódu v prípade, ak majetok bude opotrebovaný morálne nie fyzicky.

Časové metódy odpisovania (konštantné) – táto metóda sa svojou jednoduchosťou zaraďuje medzi tie najviac používané. Výška odpisu sa počas celej doby nemení t. j. ostáva rovnaká. Vzorec je nasledovný:

$$\text{ročný odpis} = \frac{\text{obstarávacia cena}}{\text{počet mesiacov odpisovania majetku}}$$

Časové metódy odpisovania (variabilné) – účtovné jednotky túto metódu využívajú relatívne málo, avšak na rozdiel od konštantnej metódy, vyjadruje lepšie skutočné opotrebenie majetku a to hlavne v takých prípadoch kedy sa opotrebenie na začiatku a na konci životnosti líši. Poznáme 2 typy variabilných odpisov:

Degresívne (klesajúce) odpisy: pri klesajúcej metóde budú odpisy v prvých rokoch najvyššie a v ďalších rokoch budú postupne klesať. Degresívne odpisy klesajú geometrickým alebo aritmetickým radom. Tento spôsob odpisovania sa najčastejšie využíva pri počítačovej technike. Tá v prvých rokoch svojej životnosti nevyžaduje žiadne opravy a funguje spoľahlivo. No v posledných rokoch svojej životnosti sa častejšie kazí, čo vyžaduje zvýšené náklady a tým klesá aj jej výkon. Táto metóda sa ešte delí na 3 druhy a to klesajúcu zostatkovú metódu, klesajúcu kumulatívnu metódu a klesajúcu holandskú metódu.

Progresívne (rastúce) odpisy: táto metóda je oproti klesajúcej metóde úplne opačná. Výška nákladov postupne narastá až pokiaľ nebude majetok úplne odpísaný. Progresívne odpisy rastú geometrickým alebo aritmetickým radom. Dlhodobý hmotný majetok pri ktorom sa táto metóda využíva najčastejšie má zväčša nízku efektívnosť ktorá však postupom času začína rásť. Príklad ktorý môžeme použiť pre túto metódu je napríklad ešte nezabehnuté výrobné zariadenie ktoré však postupom času začína pracovať na plný výkon. Odpis by sme mohli vypočítať ako:

- prvý krok by bol taký, že by sme museli určiť výšku odpisu v prvom roku a vypočítať diferenciu, o ktorú bude odpis ročne rásť. Odpis bude ďalších rokoch vo výške predchádzajúceho odpisu zvýšeného o diferenciu.

- výpočet diferencie je nasledovný :

$$2 \times = \frac{\text{obstarávacia cena} - \text{počet rokov odpisovania} \times \text{odpis v prvom roku}}{\text{počet rokov odpisovania} \times (\text{počet rokov odpisovania} - 1)}$$

1.6 Odpisové metódy – Daňové

Účelom daňových odpisov je postupne zahrňať hodnotu odpisovaného majetku do daňovo uznaných výdavkov.

Pri výpočte daňových odpisov existujú dve alternatívy a to:

- rovnomerná metóda odpisovania majetku
- zrýchlená metóda odpisovania majetku

Rovnomerná metóda: pri tejto metóde odpisovania sa ročný odpis určí ako podiel vstupnej ceny majetku a doby odpisovania určenej pre príslušnú odpisovú skupinu takto :

Odpisová skupina	Ročný odpis
1	1/4

2	1/6
3	1/8
4	1/12
5	1/20
6	1/40

S účinnosťou od 1.1.2012 sa v prvom roku odpisovania hmotného majetku uplatní len pomerná časť ročného odpisu v závislosti od počtu mesiacov, počnúc mesiacom jeho zaradenia do užívania do konca tohto zdaňovacieho obdobia. Ak počas doby odpisovania nebude vykonané technické zhodnotenie majetku, neuplatnená pomerná časť tohto ročného odpisu sa uplatní v roku nasledujúcom po roku uplynutia doby odpisovania majetku. Ak však technické zhodnotenie vykonané bude, neuplatnená pomerná časť tohto ročného odpisu sa uplatní doodpisovaním do výšky vstupnej ceny zvýšenej o technické zhodnotenie, pričom doba odpisovania sa predĺži o dobu vyplývajúcu zo spôsobu výpočtu rovnomerného odpisovania.²¹

Postup pri odpisovaní:

- zaradíme majetok do používania a vystavíme inventárnu kartu a o majetku začíname účtovať
- určíme vstupnú cenu majetku, to znamená cenu, v ktorej sa majetok zaradí do účtovníctva (podmienka uznania odpisov) a z ktorej sa počíta odpis (účelom je určiť, čo všetko musí byť súčasťou ceny a musí sa odpisovať a čo môže byť zaúčtované priamo do nákladov, v prípade ocenenia vlastnými nákladmi sa, naopak, určuje, čo do ceny vstúpiť nemôže)
- zaradíme majetok do odpisových skupín ktoré sme si uviedli vyššie v tabuľke
- zvolíme metódu odpisovania ²²

²¹ GAŠPÁROVÁ, Eva. 2012. Vedenie jednoduchého účtovníctva (praktická príručka) 2012. ISBN: 978-8-89363-57-5 [s. 44]

²² MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 [s 18]

Zrýchlená metóda: zrýchlený spôsob odpisovania je možný iba pre 2. a 3. odpisovú skupinu, pre ostatné odpisové skupiny je možný iba rovnomerný spôsob odpisovania. Pri zrýchlenom odpisovaní hmotného majetku sa odpisovým skupinám priradujú tieto koeficienty pre zrýchlené odpisovanie: ²³

Odpisová skupina	Koeficient pre zrýchlené odpisovanie		
	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú zostatkovú cenu
2	6	7	6
3	8	9	8

(zdroj: vlastné spracovanie)

Pri zrýchlenom odpisovaní sa určia odpisy dlhodobého hmotného majetku takto:

- v prvom roku odpisovania majetku len pomernú časť z ročného odpisu určeného ako podiel vstupnej ceny a priradeného koeficientu pre zrýchlené odpisovanie dlhodobého hmotného majetku platného v prvom roku odpisovania v závislosti od počtu mesiacov, počnúc mesiacom jeho zaradenia do používania do konca tohto zdaňovacieho obdobia,

- v ďalších rokoch odpisovania dlhodobého hmotného majetku ako podiel dvojnásobku jeho zostatkovej ceny a rozdielu medzi priradeným koeficientom pre zrýchlené odpisovanie platným v ďalších rokoch odpisovania a počtom rokov, počas ktorých sa už odpisoval a to takto :

a) v druhom roku odpisovania sa zostatková cena dlhodobého majetku určí ako rozdiel medzi vstupnou cenou a podielom jeho vstupnej ceny a priradeného koeficientu

b) v ďalších rokoch odpisovania sa zostatková cena určená podľa bodu a) zníži o daňové odpisy z tohto majetku zahrnuté do daňových výdavkov, počnúc druhým rokom odpisovania. ²⁴

²³ MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 [s 22]

²⁴ BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer. 2016. ISBN 978-80-8168-534-7 [s. 73]

Na preukázanie či majú odpisy naozaj význam, sme sa rozhodli uviesť názorný príklad, ktorý rozdelíme do troch častí, kde v prvej časti použijeme účtovné odpisy v druhej časti daňové odpisy ktoré vypočítame rovnomernou metódou a tretiu časť využijeme na výpočet daňového odpisu zrýchlenou metódou. Predpokladajme že fyzická osoba X podniká v oblasti ekonomického poradenstva, nákupu a predaja kancelárskych potrieb a kancelárskej techniky. Na tento účel má zriadenú živnosť, čo znamená že je zaregistrovaný v živnostenskom registri. Svoju živnosť si zriadil v roku 2017. Fyzická osoba je platiteľom DPH. Rozhodol sa účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva. Pri svojej podnikateľskej činnosti bude potrebovať osobný automobil, ktorý si obstaral a zaradil do používania v auguste 2017. Podnikateľ sa rozhodol vo svojom odpisovom pláne, že účtovné a daňové odpisy sa nebudú rovnať. Ďalej sa rozhodol, že majetok začne odpisovať v mesiaci v ktorom ho zaradil do používania. Hmotný majetok v zmysle zákona o dani z príjmov odpisuje fyzická osoba – účtovná jednotka metódou rovnomerného odpisovania. Keďže ide o osobný automobil ktorý je zaradený do prvej odpisovej skupiny, nemá podnikateľ na výber a musí použiť metódu rovnomerného odpisovania. Pri účtovných odpisoch sa rozhodol použiť časové – konštantné (lineárne) odpisy.

1.7 Odpisovanie v jednoduchom účtovníctve

Osoby, ktoré sme si už vymenovali a rozhodnú sa účtovať a odpisovať majetok v jednoduchom účtovníctve musia dobre zvážiť rozhodnutie, či budú evidovať osobitne účtovné aj daňové odpisy alebo sa rozhodnú vypočítať len daňové odpisy ktoré sa budú považovať aj za účtovné odpisy. Toto rozhodnutie závisí od skutočnosti, že medzi účtovnými a daňovými odpismi nastávajú väčšinou rozdiely, pretože účtovné odpisy zohľadňujú skutočné zníženie hodnoty majetku a daňové odpisy majetku sú určené na základe výpočtu bez ohľadu na skutočné opotrebenie.

Ak sa teda účtovná jednotka rozhodne považovať účtovné odpisy zároveň za daňové, predstavuje to pre ňu veľké zjednodušenie hlavne po administratívnej stránke. Postačovať bude ak si stanoví rovnaký odpisový plán pre účtovné aj daňové odpisy, odpisy vypočítavať len raz a zaúčtovať ich v tejto sume aj ako účtovné aj ako daňové odpisy. Práca sa relatívne

zjednoduší aj pri vypočítavaní zostatkovej ceny tohto majetku ktorú bude môcť počítať len raz, keďže v knihe dlhodobého majetku je potrebné viesť evidenciu o odpisových plánoch spolu s odpisovými sadzbami, odpismi a zostatkovými cenami tak z účtovného ako aj z daňového hľadiska. Samozrejme nič nie je ideálne, a aj takéto rozhodnutie má svoje nevýhody, a to v tom že účtovná jednotka nebude mať prehľad o reálnej výške opotrebenia majetku, ktorú vyjadrujú len účtovné odpisy.²⁵

Odpisovanie majetku sa týka tej časti majetku, ktorý sa využíva v podniku dlhodobo a postupne sa opotrebuje. Pre účtovnú jednotku je z ekonomického hľadiska podstatné porozumieť mechanizmu odpisovania ako aj poznať aký majú účel odpisy, ako ovplyvňujú daň z príjmov, ako sa vypočítajú a ktoré zákony upravujú odpisovanie a prečo.²⁶

²⁵ Ing. Norbert Seneši, PhD. 2017. Odpisovanie majetku v jednoduchom účtovníctve (online). 2017. (cit. 21.4.2018), podnikajte.sk, Dostupné na internete <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3214/category/odpisy/article/odpisovanie-jednoduche-uctovnictvo.xhtml>

²⁶ MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 [s. 116]

2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom bakalárskej práce je názorne popísať problematiku odpisovania dlhodobého majetku v jednoduchom účtovníctve. Našou úlohou bolo zhodnotiť funkciu, ktorú plnia odpisy majetku v jednoduchom účtovníctve a zaujať stanovisko či metódy odpisovania majetku, ktoré sú v súčasnosti v jednoduchom účtovníctve povolené, napĺňajú podstatu verného a pravdivého obrazu.

Pre splnenie hlavného cieľa bolo potrebné analyzovať jednotlivé čiastkové ciele:

- bližšia charakteristika účtovných metód odpisovania dlhodobého hmotného majetku
- názorný príklad v oblasti účtovných odpisov a jeho následná analýza v sústave jednoduchého účtovníctva
- názorný príklad v oblasti daňových odpisov (rovnomerná metóda) a jeho následná analýza v sústave jednoduchého účtovníctva
- názorný príklad v oblasti daňových odpisov (zrýchlená metóda)

K naplneniu hlavného cieľa a rovnako aj čiastkových cieľov, predchádza oboznámenie o bakalárskej práci z teoretického hľadiska. Najskôr sme uviedli všeobecné informácie o účtovných a daňových odpisoch, majetku, jednoduchom účtovníctve a iných informácií ktoré boli potrebné pre ďalšie spracovanie práce. Všetky získané informácie sme rozpracovali v tretej časti bakalárskej práce kde sme sa snažili stanoviť metódy odpisovania v názorných príkladoch kde sme odpisovali konkrétny dlhodobý hmotný majetok. V uvedených príkladoch sme sa snažili jasne vypočítať a popísať odpisovanie majetku v jednoduchom účtovníctve. Vychádzajúc so stanoveného cieľa, v našej bakalárskej práci bolo využitých niekoľko metód skúmania:

- pozorovanie – cieľom tejto metódy skúmania je sledovať význam odpisov v jednoduchom účtovníctve a ich premietnutie do účtovných kníh,
- indukcia – pomocou tejto metódy sme zhrnuli myšlienky problematiky účtovných a daňových odpisov v oblasti jednoduchého účtovníctva
- dedukcia – je ďalšou významnou metódou na základe ktorej sme sformulovali konkrétny cieľ práce

- analýza – túto metódu sme použili pri analyzovaní názorného príkladu aplikovaného na oblasť daňového a účtovného odpisovania v jednoduchom účtovníctve
- syntéza – táto metóda nám bola nápomocná pri spájaní myšlienkových pochodov v oblasti odpisov v jednoduchom účtovníctve.

3. Výsledky práce

3.1 Príklad č. 1. – účtovné odpisy.

Podnikateľ fyzická osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia, si určil metódu lineárneho odpisovania. Majetok ktorý si obstaral kúpou je osobný automobil. Cena tohto majetku je 9000 eur, obstaral a zaradil ho do používania 2.8.2017, v tento deň ho začal aj odpisovať. Pomocou účtovných odpisov budeme tento osobný automobil odpisovať 6 rokov čo je 72 mesiacov, čo je aj predpokladaná doba používania. Zákonom ktorým sa podnikateľ pri účtovných odpisoch riadi je zákon o účtovníctve.

Ročný odpis sa v konštantnej (lineárnej) metóde vypočíta ako podiel obstarávacej ceny a stanovenej doby odpisovania ktorá predstavuje 6 rokov. Po vypočítaní nám vychádza že ročný odpis predstavuje sumu 1500 eur. Je to suma ktorá nám vyjadruje skutočné opotrebenie majetku v roku 2017. Avšak v roku v ktorom podnikateľ obstaral majetok, teda v roku 2017, musíme ročný odpis vypočítať na základe podmienky ktorú si podnikateľ stanovil vo svojom odpisovom pláne. Majetok sme zaradili v auguste 2017, a od tohto mesiaca začíname majetok odpisovať. Pre správnosť výpočtu si teda vypočítame mesačný odpis. Počet rokov je nám už známy a jednoduchým výpočtom zistíme aj počet mesiacov odpisovania. Následne si treba uvedomiť že počas roka 2017 odpisujeme majetok len 5 kalendárnych mesiacov. Podielom obstarávacej ceny a doby životnosti majetku v mesiacoch, t. j. $9000/72$, nám vychádza mesačný odpis v hodnote 125 eur. V nasledujúcej tabuľke si ukážeme a vypočítame celkové odpisy za nasledujúcich 6 rokov odpisovania.

Rok	Obstarávacia cena	Výpočet odpisu	Mesačný odpis	Ročný odpis	Oprávky	Zostatková cena
2017	9000	$(9000/72)*5$	125	625	625	8375
2018	9000	$(9000/72)*12$	125	1500	2125	6875
2019	9000	$(9000/72)*12$	125	1500	3625	5375
2020	9000	$(9000/72)*12$	125	1500	5125	3875
2021	9000	$(9000/72)*12$	125	1500	6625	2375
2022	9000	$(9000/72)*12$	125	1500	8125	875
2023	9000	$(9000/72)*7$	125	875	9000	0

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke vidíme ako sa nám vyvíjali odpisy počas podnikania. V prvom stĺpci máme znázornené roky odpisovania, a ako vidíme odpisovať budeme majetok až do roku 2023. V ďalšom stĺpci vidíme obstarávaciu cenu ktorá sa nám nemení. Stĺpec s názvom „výpočet odpisu“ nám ukazuje ako vypočítame mesačný a rovnako aj ročný odpis, nesmieme zabudnúť na to, že v prvom roku kedy majetok odpisujeme, vynásobíme mesačný odpis iba počtom mesiacov od kedy sme majetok obstarali. Nasledujúce dva stĺpce sú výsledkom predchádzajúceho výpočtu. Kumulované odpisy, teda oprávky, nám ukazujú celkové peňažné opotrebenie majetku od doby, od kedy sme začali majetok odpisovať. V Prvom roku sú oprávky v hodnote 625 eur čo zodpovedá piatim mesiacom odpisovania majetku. Vytvorené oprávky odpočítame od obstarávacej ceny a dostávame účtovnú zostatkovú cenu ktorá je znázornená v poslednom stĺpci tabuľky. V ďalších rokoch sú odpisy v hodnote 1500 eur, až na posledný rok, kde má odpis hodnotu 875 eur a to z toho dôvodu, že majetok treba doodpisovať tak, aby bol odpisový plán dodržaný a počet rokov odpisovania majetku bol skutočne 6. V poslednom roku sú oprávky v sume obstarávacej ceny, čo nám naznačuje že je majetok kompletne odpísaný.

Z predchádzajúcej časti, kde sme sa dozvedeli o metódach účtovného odpisovania majetku, je nám známe, že konštantné (lineárne) odpisovanie majetku je jednoduché na výpočet a zaťaženie je rovnomerné v priebehu odpisovania majetku. Názorný príklad nám to potvrdil a ukázal že základom tejto metódy je cena ktorou je majetok ocenený a doba odpisovania tohto majetku. Ukazuje nám aj to, prečo zo stanovených šiestich rokov odpisovania je rokov sedem.

Fyzická osoba ktorá účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, po vyčíslení odpisov majetku za jednotlivé roky odpisovania, je povinná účtovné odpisy uviesť v knihe dlhodobého majetku, t. j. inventárnej karty dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Do peňažného denníka účtovné odpisy neuvádza.

Inventárna karta dlhodobého hmotného majetku		číslo	1	
Názov a popis DHM : osobný automobil		inventárne číslo		
Vstupná cena	9 000 €	Poznámky	Odpisová skupina	
Dátum a spôsob obstarania	02.08.2017		Doba odpisovania	6 rokov
Dátum zaradenia do používania	02.08.2017		Metóda odpisovania	časová
Doklad o zaradení	IÚD		Dátum vystavenia IK	10.08.2018
Dátum a spôsob vyradenia			Podpis	

Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku								
Rok	Účtovný odpis		Daňový odpis		Rozdiel v €	Zostatková cena účtovná	Zostatková cena daňová	Zaučtované dňa
	% koeficient	EUR	% koeficient	EUR				
2017		625				8375		
2018		1500				6875		
2019		1500				5375		
2020		1500				3875		
2021		1500				2375		
2022		1500				875		
2023		875				0		

(zdroj: vlastné spracovanie)

Horeuvedená tabuľka zahŕňa inventárnu kartu dlhodobého majetku do ktorej sme vpísali potrebné informácie o našom obstaranom majetku. Súčasťou inventárnej karty sú aj informácie o vyčíslených odpisoch a vypočítanej zostatkovej cene.

MAJETOK	Č. r.	Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a	b	1	2
Dlhodobý nehmotný majetok	01		
Dlhodobý hmotný majetok	02	6875,00	8375,00
Dlhodobý finančný majetok	03		
Zásoby	04		
Pohľadávky	05		
Peniaze	06		
Ceniny	07		
Priebežné položky (+/-)	08		
Bankové účty	09		
Krátkodobé cenné papiere a ostatný krátkodobý finančný majetok	10		

V nasledujúcom obrázku vidíme časť výkazu o majetku a záväzkoch, do ktorého sme si vyplnili hodnotu nášho majetku už zníženú o účtovné odpisy, tzv. účtovná zostatková cena sa vykazuje v rámci majetku na riadku 02 „Dlhodobý hmotný majetok“. Zo spomenutého výkazu vyplýva fakt, že hodnota dlhodobého majetku odpisovaním stráca postupne svoju hodnotu a tá sa každým rokom znižuje. Výkaz o majetku a záväzkoch zostavujeme za rok 2018.

3.1.1 Holandská metóda

Pre zaujímavosť sme sa rozhodli tento príklad riešiť aj formou holandskej metódy odpisovania. Táto metóda má svoje špecifiká v tom, že rozdeľuje vstupnú cenu na dve časti, a to na 1/3 a 2/3 pričom sa každá časť odpisuje osobitne. V našom prípade je vstupná cena v hodnote 9000 € ktorá sa rozdelí na čiastku 3000 (1/3) a 6000 (2/3). Časť vstupnej ceny v hodnote 6000 € sa bude odpisovať rovnomerne počas celej životnosti tak ako je to znázornené v tabuľke nižšie. Zostávajúca 1/3 zo vstupnej ceny sa podľa holandskej metódy odpisuje iba prvé 4 roky životnosti majetku. Treba upozorniť na fakt, že v prvých troch rokoch sa odpíše 10% každý rok a v poslednom štvrtom roku sa odpíše zostatok čo vyjadruje hodnotu 33,3% zo vstupnej ceny. Výsledky odpisovania holandskou metódou vidíme v tabuľke.

Rok	Zrýchlený odpis	Rovnomerný odpis	Ročný odpis spolu
2017	10% 900	1000	1900
2018	10% 900	1000	1900
2019	10% 900	1000	1900
2020	3,3% 300	1000	1300
2021		1000	1000
2022		1000	1000
Spolu	33,3% 3000	6000	9000

(zdroj: vlastné spracovanie)

Ak sa účtovná jednotka rozhodne pre holandskú metódu odpisovania majetku, mala by si uvedomiť fakt, že v prvých štyroch rokoch odpisovania majetku je odpis tvorený dvoma metódami výpočtu čo by mohlo znamenať isté komplikácie a náročnosť na výpočet. Pri výpočte sme zaokrúhľovali na celé eurá nahor. O tom akú metódu odpisovania si účtovná

jednotka zvolí je v rámci účtovných odpisoch na nej, avšak musí dodržiavať verný a pravdivý obraz.

3.2 Príklad č. 2. – daňové odpisy rovnomerná metóda

V druhej časti si postupne vypočítame daňové odpisy dlhodobého majetku. Rovnako ako v prvej časti príkladu, fyzická osoba X si obstarala osobný automobil v auguste 2017. Majetok má obstarávaciu cenu 9000 eur. Prvé, čo podnikateľ musí spraviť, je si majetok zaradiť do odpisovej skupiny podľa zákona o dani z príjmov. Tento zákon je pre podnikateľa ktorý sa rozhodne využívať daňové odpisy zaväzujúci. Náš majetok, teda osobný automobil, sme zaradili do prvej odpisovej skupiny, tak ako je to stanovené v zákone. Z tohto rozhodnutia nám nevychádza nič iné, ako použiť rovnomernú metódu odpisovania majetku. Zrýchlená metóda je v tomto prípade neprípustná z dôvodu, že majetok nespadá do druhej ani tretej odpisovej skupiny. Osobný automobil budeme odpisovať 4 roky čo zodpovedá dobe odpisovania pri prvej odpisovej skupine. Potrebné informácie na daňové odpisovanie majetku sme si už stanovili a preto môžeme začať s výpočtom odpisov za jednotlivé roky. Pochopiť výpočet daňových odpisov nám pomôže aj nasledujúca tabuľka ktorú si podrobne rozoberieme.

Rok	Odpisová skupina	Vstupná cena	Výpočet odpisu	Ročný odpis v € uplatnený	Ročný odpis v € neuplatnený	Daňová zostatková cena
2017	1	9000	$[(9000:4)/12]*5$	938	1312-prenos do 5. roka	8062
2018	1	9000	9000/4	2250		5812
2019	1	9000	9000/4	2250		3562
2020	1	9000	9000/4	2250		1312
2021	1	9000	$[(9000:4)/12]*7$ - neuplatnený odpis z 1. roka	1312		0
Spolu				9000		

(zdroj: vlastné spracovanie)

Z tabuľky je nám jasné, že majetok sa bude odpisovať až do roku 2021 t. j. 5 rokov. V druhom stĺpci vidíme odpisovú skupinu do ktorej je majetok zaradený a táto zostáva počas celej doby odpisovania rovnaká. Vstupná cena majetku sa rovnako nemení. Tak ako je nám jasné zo stĺpca „Výpočet odpisu“, odpis v prvom roku vypočítame ako podiel obstarávacej ceny majetku 9000 € a počtu rokov odpisovania, tak ako stanovuje zákon, čiže 4 roky.

Následne sumu ktorú dostaneme podelíme počtom mesiacov v roku t. j. 12 a dostávame mesačný odpis. Majetok sme obstarali a zaradili do používania v auguste 2017, to znamená, že celú sumu je potrebné prenásobiť počtom mesiacov odkedy musíme osobný automobil odpisovať, teda v období od augusta do decembra t. j. päť mesiacov. V našom prípade predstavuje ročný odpis v roku 2017 sumu 938 € čo je znázornené v stĺpci „Ročný odpis v € uplatnený“. Z nasledujúceho vyplýva fakt, že si nemôžeme do daňových výdavkov uplatniť celý ročný odpis ale iba vypočítanú pomernú časť. Neuplatnenú časť z ročného odpisu ktorá predstavuje čiastku 1312 € sme si uviedli v ďalšom stĺpci našej tabuľky. Túto čiastku prenášame do piateho roka nášho odpisovania majetku. Výpočet ukazuje skutočnosť, a to takú, že zatiaľ čo fyzicky osobný automobil používame 4 roky tak ako hovorí zákon, tak časovo nám to spadá do piatich rokov čo ale stále predstavuje dobu 48 mesiacov. V rokoch 2018 až 2020 je výpočet odpisu rovnaký. Vstupnú cenu 9000 € podelíme rovnomerne počtom rokov odpisovania majetku a dostávame ročnú odpis vo výške 2250 €. Výpočet posledného piateho roku odpisovania je tzn. skúška správnosti, a suma ktorú dostaneme musí zodpovedať sume neuplatneného odpisu z prvého roka. Naš výpočet je správny preto dostávame sumu 1312 €. Posledný stĺpec našej tabuľky s názvom „Daňová zostatková cena“ nám v prvom roku odpisovania ukazuje čiastku ktorú dostaneme ak od vstupnej ceny majetku 9000 € odpočítame ročný odpis ktorý si fyzická osoba môže uplatniť, z toho nám vychádza, že v prvom roku predstavuje daňová zostatková cena čiastku 8062 € od ktorej odpočítame odpis z roku 2018 a obdobným spôsobom pokračujeme až kým nedostaneme nulu, to je pre nás znamenie že sme majetok celkom odpísali z účtovníctva. Na konci doby odpisovania sa nám súčet odpisov rovná vstupnej cene majetku 9000 €.

Inventárna karta dlhodobého hmotného majetku		číslo	2	
Názov a popis DHM : osobný automobil		inventárne číslo		
Vstupná cena	9 000 €	Poznámky	Odpisová skupina	1
Dátum a spôsob obstarania	02.08.2017		Doba odpisovania	4 roky
Dátum zaradenia do používania	02.08.2017		Metóda odpisovania	rovnomerná
Doklad o zaradení	IÚD		Dátum vystavenia IK	10.08.2018
Dátum a spôsob vyradenia			Podpis	

(zdroj: vlastné spracovanie)

Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku								
Rok	Účtovný odpis		Daňový odpis		Rozdiel v €	Zostatková cena účtovná	Zostatková cena daňová	Zaučtované dňa
	% koeficient	EUR	% koeficient	EUR				
2017				938			8062	
2018				2250			5812	
2019				2250			3562	
2020				2250			1312	
2021				1312			0	

(zdroj: vlastné spracovanie)

Obdobne ako pri účtovných odpisoch je potrebné osobný majetok zaevidovať do inventárnej karty dlhodobého majetku ktorú vidíme vo vyššie uvedenom obrázku. Do karty vpisujeme informácie týkajúce sa majetku ktorý sme obstarali a to vstupnú cenu, dátum obstarania, dátum zaradenia, ak sa jedná o daňové odpisy tak aj odpisovú skupinu do ktorej je majetok zaradený. Informácie o dobe a metóde odpisovania daňových odpisov. Okrem spomenutých informácií nám skladová karta poskytuje údaje o vyčíslených daňových odpisoch a zostatkovej cene za celé odpisované obdobie. Zmena oproti účtovným odpisom nastáva v tom že podnikateľ je povinný zaznamenať údaje o daňových odpisoch aj do peňažného denníka. Tieto údaje sa zaznamenávajú na konci účtovného obdobia k 31. decembru ako poslednú uzávierkovú operáciu, ktorá nám v roku 2018 zníži základ dane. V nižšie uvedenej tabuľke vidíme časť peňažného denníku ktorý musí podnikateľ viesť v sústave jednoduchého účtovníctva. Vo vybratej časti vidíme, že daňové odpisy patria do výdavkov na dosiahnutie zabezpečenie a udržanie príjmov. Sumu daňového odpisu vpisujeme do stĺpca 25. „Ostatné výdavky“.

P.č.	Dátum			Doklad	Text	Bankové účty		Príjmy zahrň do základu dane			Výdavky na dosiahnutie zabezpečenie a udržanie príjmov								
	Deň	Mes	Rok			Príjem	Výdaj	Celkom	Predaj Tovar	Predaj služieb	Ostatné príjmy	Spolu	Zásoby	Služby	Mzdy	Platby do fondov	Tvorba soc. fondu	Ostatné výdavky	Iné
0	1	2	3	4	5	7	8	13	14	15	16	19	20	21	22	23	24	25	26
1					(prenos)														
2	4	1	2018		vklad	5000													
3	10	1	2018	VBÚ	Inkaso za tovar	9600		8000	8000										
4	1	2	2018	VBÚ	Úhrada faktúry		1200					1000		1000					
5	31	12	2018	IÚD	Odpis							2250						2250	

(zdroj: vlastné spracovanie)

Povinnosťou fyzickej osoby ktorá účtuje v sústave jednoduchého účtovníctve je zostaviť účtovnú závierku za obdobie v ktorom majetok odpisovala. Táto závierka obsahuje výkaz o príjmoch a výdavkoch a výkaz o majetku a záväzkoch. Pre daňové odpisy je

podstatnejší výkaz o príjmoch a výdavkoch keďže ho ovplyvňuje výškou odpisu. Výška uplatneného daňového odpisu za bežné účtovné obdobie roku 2018 v sume 2250 vykáže na riadku desať t. j. „ostatné výdavky“.

P.č.	Dátum			Doklad	Text	Bankové účty		Výdavky neovplyvňujúce základ dane	
	Deň	Mesiac	Rok			Príjem	Výdaj	Spolu	DHM
0	1	2	3	4	5	7	8	34	35
	2	8	2017	VBU	Kúpa DHM		9000	9000	9000

(zdroj: vlastné spracovanie)

V tejto časti peňažného denníka vidíme zaúčtovaný majetok ktorý sme obstarali kúpou. Majetok je v časti denníka „Výdavky neovplyvňujúce základ dane“ a to z toho dôvodu, aby sa neznižil základ dane dva krát keďže nám ho už znižujú odpisy.

Predpokladajme s variantom, že podnikateľ dosiahol za rok 2018 celkové príjmy 8000 eur. Tieto príjmy sa vykážu na riadku 1-3 podľa toho z čoho ich podnikateľ dosiahol, ale aj na riadku súhrnnom riadku 4. Jeho výdavok ovplyvňujúci základ dane vo forme odpisu je vo výške 2250 eur. Z riadku 12. ktorý má názov rozdiel príjmov a výdavkov zistíme výsledok hospodárenia a ten je v tomto prípade v sume 5750 €.

Príjmy a		Riadok b	Za bežné účtovné obdobie 1
Predaj tovaru		01	80 00
Predaj výrobkov a služieb		02	
Ostatné príjmy		03	
Príjmy celkom	súčet (r. 01 až 03)	04	8000

Výdavky a	Riadok b	Za bežné účtovné obdobie 2
Zásoby	05	
Služby	06	1 000
Mzdy	07	
Platby poisťného a príspevkov	08	
Tvorba sociálneho fondu	09	
Ostatné výdavky	10	2 250
Výdavky celkom súčet (r. 05 až 10)	11	3 250
Rozdiel príjmov a výdavkov (r. 04 - r. 11)	12	4 750

(zdroj: vlastné spracovanie)

MAJETOK a	Č. r. b	Účtovné obdobie 1	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
Dlhodobý nehmotný majetok	01		
Dlhodobý hmotný majetok	02	5 812,00	8 062,00
Dlhodobý finančný majetok	03		
Zásoby	04		
Pohľadávky	05		
Peniaze	06		
Ceniny	07		
Priebežné položky (+/-)	08		
Bankové účty	09		
Krátkodobé cenné papiere a ostatnú krátkodobú finančnú			

(zdroj: vlastné spracovanie)

3.3 Príklad č. 3. – daňové odpisy zrýchlená metóda

Ak sa fyzická osoba rozhodne pre zrýchlenú metódu odpisovania majetku, musíme náš doterajší príklad upraviť o niekoľko informácií. V prvom rade je potrebné si definovať

majetok ktorý sa podnikateľ rozhodol odpisovať a či patrí do druhej odpisovej skupiny. Naším majetok je prívies na prepravu nákladu ktorý je obstaraný v hodnote 12 000 €. Prívies sa zaradí do druhej odpisovej skupiny podľa zákona o dani z príjmov a tento majetok budeme odpisovať šesť rokov. Majetok sme obstarali v auguste 2017. Pre zjednodušenie sme sa rozhodli odpisy zaokrúhľovať na celé eurá nahor.

Potrebné pre výpočet zrýchleného odpisovania je si pripomenúť koeficienty platné pre túto metódu odpisovania, ktoré znázorníme v nasledujúcej tabuľke.

Odpisová skupina	Koeficient v prvom roku odpisovania	Koeficient pre ďalšie roky odpisovania	Koeficient pre zvýšenú zostatkovú cenu
2	6	7	6

(zdroj: vlastné spracovanie)

Na základe doposiaľ objasnených informácií môžem začať majetok odpisovať. V prvom roku odpisovania je potrebné cenu za ktorú sme majetok obstarali t. j. 12 000€ podeliť koeficientom ktorý je platný pre prvý rok to znamená šesť rokov. Z uvedeného nám vychádza že odpis v prvom roku predstavuje čiastku 2000 €. Rovnako ako v predchádzajúcich častiach príkladu je náš majetok obstaraný v auguste a až od tohto mesiaca si môžeme uplatniť odpis do daňových výdavkov čo predstavuje obdobie piatich mesiacov (august – december). Výpočtom dostaneme výsledok, ktorý nám hovorí o tom že odpis v roku 2017 bude v hodnote 834 € a neuplatnená časť z ročného odpisu vo výške 1166 € sa preniesie do posledného roka čo je v našom prípade rok 2023. Stĺpec ktorý má názov „Zostatková cena v € na výpočet odpisu“ obsahuje informácie o výpočte odpisu v nasledujúcich rokoch, kde potrebujeme zostatkovú cenu neskrátenú o pomernú časť odpisu. Z výpočtu ktorý vidíme v doleuvedenej tabuľke je nám jasná hodnota tejto zostatkovej ceny t. j. 10 000 €. €. Posledný stĺpec našej tabuľky s názvom „Daňová zostatková cena“ nám v prvom roku odpisovania ukazuje čiastku ktorú dostaneme ak od vstupnej ceny majetku 12 000 € odpočítame ročný odpis ktorý si fyzická osoba môže uplatniť, z toho nám vychádza, že v prvom roku predstavuje daňová zostatková cena čiastku 11 166 €. V nasledujúcom roku 2018 vypočítame odpis ako podiel dvojnásobku zostatkovej ceny majetku a rozdiel medzi koeficientom platným v ďalších rokoch odpisovania

a počtom rokov, v ktorom sme už prives odpisovali. Tento výpočet je špecifický tým že pri ňom treba brať do úvahy zostatkovú cenu, ktorá nie je skrátaná o pomernú časť odpisu. V tabuľke máme aj názorný výpočet zobrazený z čoho nám vychádza odpis v roku 2018 v čiastke 3334 €. Na nasledujúce roky odpisovania majetku používame rovnaký princíp výpočtu ako v predchádzajúcom kroku. Zmena prichádza až v roku 2023 kde len doodpisujeme majetok v sume neuplatneného odpisu z prvého roku t. j. 1166 €. V konečnom súčte sa nám odpisy za celé odpisované obdobie rovnajú vstupnej cene privesu.

Rok	Odpisová skupina	Vstupná cena	Výpočet odpisu	Ročný odpis v € uplatnený	Ročný odpis v € neuplatnený	Zostatková cena v € na výpočet odpisu	Daňová zostatková
2017	2	12 000,00 €	$(12000/6)/12 \times 5$	834,00 €	1 166,00 €	10 000,00 €	11 166,00 €
2018	2	12 000,00 €	$(2 \times 10000)/7-1$	3 334,00 €		6 666,00 €	7 832,00 €
2019	2	12 000,00 €	$(2 \times 6666)/7-2$	2 667,00 €		4 000,00 €	5 165,00 €
2020	2	12 000,00 €	$(2 \times 3999)/7-3$	2 000,00 €		2 000,00 €	3 165,00 €
2021	2	12 000,00 €	$(2 \times 2000)/7-4$	1 333,00 €		666,00 €	1 832,00 €
2022	2	12 000,00 €	$(2 \times 666)/7-5$	666,00 €		- €	1 166,00 €
2023	2	12 000,00 €		1 166,00 €			- €
Spolu				12 000,00 €			

(zdroj: vlastné spracovanie)

Ako je nám už známe, v jednoduchom účtovníctve je nevyhnutné vytvoriť inventárnu kartu. Rovnako ako v predošlých prípadoch do karty vpisujeme informácie o obstaranom majetku. V tomto prípade sa nám mení metóda, doba odpisovania a vstupná cena majetku. Ďalšia zmena nastáva v druhej časti skladovej karty kde sú zaznamenané naše vypočítané čiastky odpisov. V knihe peňažný denník postupujeme obdobne ako pri rovnomerných odpisoch. Na konci účtovného obdobia zapíšeme hodnotu daňového odpisu do stĺpca s názvom „Ostatné výdavky“.

3.4 Príklad č. 4. – prerušenie odpisovania

Podnikateľ ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia dosiahol v roku 2017 zisk z podnikania v hodnote 4000 eur. Tento zisk zodpovedá rozdielu príjmov a výdavkov v peňažnom denníku. Vo svojich výdavkoch zatiaľ nemá zahrnuté daňové odpisy. Obstarávacia cena majetku je v hodnote 12 000 eur. Podnikateľ sa teda môže rozhodnúť či si uplatní daňový odpis do daňových výdavkov a druhou možnosťou je prerušiť odpisovanie.

V roku 2018 sa účtovná jednotka ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia rozhodla prerušiť odpisovanie. Prerušovaný odpis je vo výške 3334 eur čo vidíme aj v názornej tabuľke. Daňové odpisy ktoré sme vypočítali v roku 2017 si môžeme uplatniť nasledujúce zdaňovacie obdobie, to znamená v roku 2018. Dôsledok toho že prerušíme odpisovanie dlhodobého majetku na jedno zdaňovacie obdobie, je to, že si o to jedno zdaňovacie obdobie odpisovanie predĺžiť.

Rok	Odpisový plán	Upravený odpisový plán (uplatnený odpis)
2017	834,00	834,00
2018	3334,00	-
2019	2667,00	3334,00
2020	2000,00	2667,00
2021	1333,00	2000,00
2022	666,00	1333,00
2023	1166,00	666,00
2024		1166,00
Spolu	12000,00	12000,00

(zdroj vlastné spracovanie)

Podnikateľovi ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia, v roku 2018 nevzniká žiadna daňová povinnosť v dôsledku prerušenia odpisovania majetku, rovnako ako v prípade uplatnenia odpisu. Pre živnostníka je výhodnejšia možnosť prerušiť odpisovanie, z dôvodu že neuplatnené odpisy vo výške 3334 eur si má možnosť uplatniť v nasledujúcom

zdaňovacím období, t. j. v roku 2019. Ak by sa podnikateľ rozhodol uplatniť si daňový odpis, nezdaniteľnú časť základu dane si nemôže preniesť do ďalších zdaňovacích období, avšak túto nezdaniteľnú časť má možnosť si uplatniť v zdaňovacím období, ktorom mu na jej odpočítanie od základu dane vzniká nárok.

V prípade prerušenia účtovných odpisov zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve tento pojem nepozná. „*Samozrejme, účtovná jednotka účtujúca v jednoduchom účtovníctve si môže určiť v odpisovom pláne odpisy podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ak sú určené inak ako podľa zákona o účtovníctve (bližšie § 28 ods. 3 zákona o účtovníctve).*

To však automaticky neznamena, že ak sa prerušia daňové odpisy, účtovné by sa mali tiež. Podľa § 20 ods. 8 postupov účtovania v jednoduchom účtovníctve sa odpisy dlhodobého majetku podľa osobitného predpisu (zákona o dani z príjmov) uvádzajú v knihách dlhodobého majetku a následne na konci roka v rámci uzávierkových účtovných operácií sa účtujú ako ostatné výdavky (na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov). Ak sa odpisovanie ale preruší, v peňažnom denníku sa nezaznamená žiadny zápis, no v knihe majetku áno. Len v jednoduchom účtovníctve sa vyslovene môžu účtovné odpisy rovnať daňovým. Avšak, ak sa preruší daňové odpisovanie, účtovný odpis sa v knihe (dlhodobého) majetku napriek tomu zaznamená.“²⁷

²⁷ Ing. CIGEROVA N. dostupné online: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/prerusenie-uctovnych-odpisov-aktualita-dc-5-2015.htm> [cit. Júl 2018]

Záver

V našej práci sme analyzovali akú majú úlohu odpisy v jednoduchom účtovníctve. Po prevedení teórie do praktickej roviny, môžeme jednoznačne tvrdiť, že odpisy majú skutočne veľký význam aj v sústave jednoduchého účtovníctva. Účtovné odpisy sme realizovali na názornom príklade kde dlhodobý hmotný majetok bol osobný automobil. Metódu ktorú sme použili bola časová rovnomerná metóda. Účtovné odpisy sledujeme na inventárnej karte dlhodobého majetku. Tieto odpisy nám vyjadrujú v účtovníctve jeho skutočné opotrebenie, a v tom spočíva priorita, ktorú podnikateľ nevyhnutne potrebuje na preukázanie verného a pravdivého obrazu. Účtovné odpisy ovplyvňujú výkaz o majetku a záväzkoch. V tejto časti sme sa rozhodli porovnať účtovné rovnomerné odpisy s degresívnou holandskou metódou odpisovania.

V prípade daňových odpisov sme sa rozhodli využiť názorný príklad na rovnomerné daňové odpisy, kde je našim dlhodobým majetok osobný automobil. V ďalšej časti je uvedený konkrétny príklad na zrýchlené daňové odpisovanie, v tomto prípade sme museli vybrať taký dlhodobý hmotný majetok, ktorý by mohol byť zaradený do 2. odpisovej skupiny podľa zákona o dani z príjmov. Príves sme odpisovali šesť rokov. Rovnako ako pri rovnomernej metóde tak aj pri zrýchlenej metóde odpisovania daňových odpisov je povinnosťou živnostníka ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia v sústave jednoduchého účtovníctva zapísať odpisy do peňažného denníka ako poslednú uzávierkovú operáciu k 31. decembru zdaňovacieho obdobia. Tvoria neoddeliteľnú súčasť v účtovnej závierke vo výkaze o príjmoch a výdavkoch. Daňové odpisy predstavujú výdavok, ktorý ovplyvňuje základ dane, a ten si môže podnikateľ uplatniť v rámci jedného roka. Z uvedeného sme dospeli k názoru, že majú dôležitú úlohu v každom účtovníctve. Z údajov ktoré dostaneme v účtovnej závierke, podnikateľ čerpá aj pri zostavení daňového priznania fyzických osôb typu B, kde vidíme ďalší význam odpisov. V tejto časti bakalárskej práce sme sa rozhodli ešte na preukázanie toho, ako by sa zachovali odpisy v prípade prerušenia odpisovania.

Na záver môžeme s istotou povedať, že odpisy sú významným prvkom účtovníctva každej účtovnej jednotky, nehľadiac na sústavu účtovníctva. Avšak ak na začiatku podnikania nie sú zvolené správne prvky odpisovania, či už ide o metódu odpisovania, počet rokov odpisovania alebo celkový odpisový plán, odpisovanie nemusí byť pre účtovnú jednotku efektívne. Každý podnikateľ by sa mal vedieť správne rozhodnúť.

Zoznam použitej literatúry

Právne normy:

- Zákon 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- Zákon 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- Opatrenia ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002 v znení neskorších opatrení

Knižné publikácie:

- BAŠTINCOVÁ, Anna. 2009. Dlhodobý hmotný majetok z účtovného a daňového hľadiska. Bratislava: Iura Edition 2009. ISBN 978-80-8078-199-6 (124 s.)
- MAJDÚCHOVÁ H. a kol. 2016. Podnikové Hospodárstvo, praktické príklady a kontrolné testy. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o. 2016. ISBN 978-80-8168-372-5 (319 s.)
- MANOVÁ, Eva. 2010. Základy účtovníctva. Vyd. EKONÓM 2010. ISBN 978-80-225-3108-5 (156 s.)
- BAŠTINCOVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. Bratislava. Wolters Kluwer. 2016. ISBN 978-80-8168-534-7 (228 s.)
- ŠLOSÁROVÁ, Anna. 2016. Účtovníctvo. Bratislava. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-8168-444-9 (296 s.)
- SEDLÁK, M. a kol. 2010. Podnikové hospodárstvo. Bratislava. Wolter Kluwer (Iura Edition) 2010. ISBN 978-80-8078-093-7 (256 s.)
- GAŠPÁROVÁ, Eva. 2012. Vedenie jednoduchého účtovníctva (praktická príručka) 2012. ISBN: 978-8-89363-57-5 (104 s.)

Internetové zdroje:

- Ing. Norbert Seneši, PhD. 2017. Odpisovanie majetku v jednoduchom účtovníctve (online). 2017. (cit. 21.6.2017), podnikajte.sk, Dostupné na internete <https://www.podnikajte.sk/dane-a->

[uctovnictvo/c/3214/category/odpisy/article/odpisovanie-jednoduche-uctovnictvo.xhtml](https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3214/category/odpisy/article/odpisovanie-jednoduche-uctovnictvo.xhtml)

- VARMUSOVA, Z. 2016. Dostupné online <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/2782/category/jednoduche-uctovnictvo/article/jednoduche-uctovnictvo.xhtml> [cit. Jún 2018]
- Ing. CIGEROVA N. dostupné online: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/preruschenie-uctovnych-odpisov-aktualita-dc-5-2015.htm> [cit. Júl 2018]